

DAVID LAGERCRANTZ

MIES PIMEÄSTÄ

WSOY

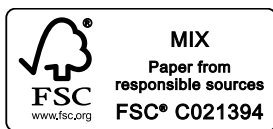

DAVID LAGERCRANTZ MIES PIMEÄSTÄ

SUOMENTANUT OUTI MENNA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos
Obscuritas

Obscuritas © David Lagercrantz, first published by Norstedts, Sweden, in 2021.
Published by agreement with Norstedts Agency / Brave New World Agency.

SUOMENNOKSEN © OUTI MENNA JA WSOY 2021
ISBN 978-951-0-45531-9

PAINETTU EU:SSA

YKSI

POLIISIMESTARI OLI idiootti.

Täysin turhanpäiväistä paskaa kaikki tyynni.

Micaela Vargas oli kyllästynyt kuuntelemaan komisario Franssonin loputonta, vihaista vuodatusta. Lisäksi autossa oli sietämättömän kuuma, ja ulkona komeilivat Djursholmin ylelliset loistohuvilat.

»Emmekö me ole ajaneet jo liian pitkälle?» hän kysyi.

»Rauhoitu, rauhoitu, tyttö pieni, nyt ei olla minun kotikulmillani», Fransson vastasi leyhyttäen kädellä kasvojaan.

Hetken päästä he kääntyivät pihaan. Keskellä valtavaa tonttia kohosi iso kivitalo, jonka etuovea kehystivät vaaleat pylväävät, ja heidän lähestyessään taloa Micaelan hermostuneisuus kasvoi. Hän oli aiemmin työskennellyt lähipoliisina, mutta tänä kesänä hänet oli pyydetty mukaan murhatutkintaan, koska pääepäilty Giuseppe Costa oli hänelle ennalta tuttu. Enimmäkseen hän hoiti juoksevia asioita ja tarkisteli pikkujuttuja. Silti hän oli saanut kutsun lähteä parin muun tiimiläisen kanssa tapaamaan professori Rekkeä, josta kuulemma voisi olla heille apua tutkinnassa.

»Tuon on pakko olla talon emäntä», Fransson sanoi ja osoitti kaunista, punatukkaista, valkoisiin housuihin pukeutunutta naista, joka seisoj terassilla vastaanottamassa heitä.

Nainen oli kuin suoraan jostain elokuvasta, ja Micaela tunsi olonsa epämukavaksi noustessaan hikisenä autosta ja kävellessään haravoidun hiekka-aukion poikki talolle.

KAKSI

MICAELA MENI useimmiten aikaisin töihin. Tänä aamuna, neljä päivää ennen käyntiä Djursholmissa, hän kuitenkin istui keittiössä aamupalalla vaikka kello oli yli yhdeksän. Puhelin soi. Soittaja oli Jonas Beijer.

»Meidät kaikki on kutsuttu poliisimestarin puheille», Beijer sanoi.

Micaelalle ei kerrottu syytä. Asia kuulosti kuitenkin kiireiseltä, ja hän meni eteisen peilin ääreen ja kiskoi collegepaidan pänsä yli. Paita oli XL-kokoa ja roikkui yllä väljänä. Näyttät siltä kuin yrittäisit piiloutua, olisi hänen Lucas-veljensä sanonut. Mutta hänestä paita näytti hyvältä, ja hän harjasi hiuksensa, kampasi otsatukan alas niin että se melkein peitti silmät ja lähti metrolle.

Tuolloin oli yhdeksästoista heinäkuuta 2003, ja Micaela oli hiljattain täyttänyt kaksikymmentäkuusi vuotta. Metrossa oli vain vähän matkustajia. Hän sai koko penkin itselleen ja vaipui mietteisiinsä.

Ei tietenkään ollut ihme, että tapaus kiinnosti poliisiaseman ylintä johtoa. Murha saattoi olla tehty raivopäissään, alkoholin vaikutuksen alaisena. Mutta tutkinnan painoarvoa lisäsivät muut seikat. Uhri, Jamal Kabir, oli ollut jalkapallotuomari joka oli paennut Talibanin hallitsemasta Afganistanista, ja hänet oli pahoinpidelty kuoliaaksi kivellä Grimsta IP-stadionilla pelatun nuorten edustusjoukkueen iltapäiväottelun jälkeen. Oli itseltään selvää, että Falkegren halusi työntää näppinsä tutkintaan.

Micaela poistui metrosta Solnan asemalla ja jatkoi poliisitalolle jalkaisin Sundbybergsvägeniä ajatellen, että tänään hän vihdoin avaisi suunsa ja sanoisi ääneen, mikä tutkinnassa hänen mielestään oli vialla.

Martin Falkegren oli maan nuorin poliisimestari, ja hän halusi suunnata katseensa eteenpäin ja pysytellä mukana kehityksessä. Hän kantoi ideoitaan kuin kunniamerkkejä rintapielessä, sanoivat monet, ja hän itse arveli ettei sitä tarkoitettu pelkääntään hyvällä. Mutta hän oli ylpeä avoimuudestaan, ja nyt hän oli jälleen kokeillut uudenlaista otetta. Voi olla, että ihmiset suuttuisivat hänelle. Mutta kuten hän oli sanonut vaimolleen: luento oli paras, jonka hän oli eläessään kuullut. Joten hänen kannattaisi ehdottomasti ainakin yrittää.

Hän asetteli esiin lisää tuoleja, pani tarjolle Ramlösa-pulluja sekä kaksi kulhollista lakritsia, jota hänen sihteerinsä oli hankkinut Suomen-laivalta, ja kuulosteli askeleita käytävästä. Ketään ei ollut tulossa vielä, ja lyhyen hetken ajan hän kuvitteli mielessään Carl Franssonin. Hän näki sielunsa silmin miehen valtavan olemuksen ja kriittisen katseen ja ajatteli, ettei tätä oikeastaan voinut syyttää. Yksikään rikoskomisario ei halunnut ylimmän päällikön puuttuvan johtamaansa tutkintaan.

Olosuhteet olivat kuitenkin tällä kertaa poikkeukselliset. Epäily, umpihullu ja selvästi narsismiin taipuvainen italialaismies, tanssitti heitä täysin oman pillinsä mukaan. Se oli ennen kaikkea kiusallista.

»Anteeksi, olenko minä ensimmäinen?»

Kysymyksen esitti nuori chiletär. Falkegren ei muistanut naisen nimeä. Hän muisti vain, että Fransson halusi savustaa

naisen ulos tiimistään, koska tämä oli tietävästi jotenkin vastahankainen.

»Tervetuloa. Me emme olekaan tainneet esittäytyä», hän sanoi ja ojensi käteensä.

Nainen vastasi puristukseen lujasti, ja Falkegren syynäsi häntä kiireestä kantapäähän. Hän oli melko lyhyt ja hieman pyöreä, ja hänellä oli pitkät kiharat hiukset ja pitkä alas kam-mattu otsatukka. Hänen silmänsä olivat isot ja vinot ja niiden katse oli tumma ja hehkuvan intensiivinen. Hänessä oli jotain samaan aikaan puoleensa vetävää ja etäännyttävää, ja Falkegren olisi halunnut koskettaa häntä vähän pidempään mutta sekosi yllättäen pasmoissaan ja mutisi vain:

»Sinähän tunnet Costan, vai kuinka?»

»Ainakin tiedän hänet», nainen vastasi. »Mehän olemme kumpikin Husbystä.»

»Miten kuvailisit häntä?»

»Melkoinen showmies. Kun me olimme pieniä, hän lauloi meille pihalla. Silloin kun hän juo, hänestä saattaa joskus tulla tosi aggressiivinen.»

»Aivan, se on huomattu. Mutta miksi hän valehtelee meille päin naamaa?»

»En tiedä, valehteleeko hän», nainen sanoi, eikä Falkegren pitänyt vastauksesta.

Mahdollisuus, että he olivat napanneet väärän miehen, ei mahtunut hänen maailmaansa. Näyttöä oli runsain mitoin, ja syytteitä valmisteltiin paraikaa. Enää puuttui tunnustus, ja juuri siitä hän aikoi tänään puhua. Mutta he eivät ehtineet jutella pidempään. Muut olivat jo käytävällä tulossa, ja heidän saavuttuaan hän oikaisi selkensä suoraksi ja onnitteli koko porukkaa.

»Erinomaista työtä. Olen ylpeä teistä, joka jätkästä», hän sanoi, ja vaikka muotoilu ei ollut chilettären läsnäoloa ajatellen täysin onnistunut, hän ei viitsinyt korjata sitä.

Hän keskittyi tavoittelemaan kollegiaalista sävyä. Mutta jollain lailla sekin meni pieleen. Hän nimittäin sanoi:

»Aivan älytön tapaus. Ja kaikki vain siksi, ettei tuomari viheltänyt pilkkua.»

Kommentti ei kenties ollut loppuun saakka harkittu. Toisaalta se oli pelkkä fraasi, tapa saada keskustelu käyntiin. Mutta Fransson tietenkin tarttui täkyyn ja huomautti, ettei asia nyt ihan noin suoraviivaisesti mennyt. Taustalla oli selvä motiivi, hän sanoi, ei ehkä sellaista, jonka me kaksi ymmärtäisimme, mutta silti täysin pätevä alkoholisoituneelle ja vihanhallintaongelmien kanssa taistelevalle futisfajille, jolle pojan jalkapallomenestys on elämääkin tärkeämpää.

»Niinpä tietysti», Falkegren sanoi. »Mutta voi tavaton sentään... minä näin videotallenteen. Costa riehui kuin mikäkin sekopää, kun taas tuomari... Mikä hänen nimensä olikaan?»

»Jamal Kabir.»

»...kun taas Jamal Kabir oli tyyni kuin viilipytty. Kadehdittavaa ryhdikkyyttä.»

»Niin hänestä on sanottu.»

»Ja se tapa, jolla hän huitoo otteluissa. Tyylikästä, vai mitä? Aivan kuin hän ohjaisi tapahtumia pelikentällä.»

»Hänellä tosiaan on oma tyykinsä», Fransson sanoi, ja siinä vaiheessa Martin Falkegren käänsi katseensa hänestä pois päin ja päätti aloittaa tilaisuuden.

Tännehän ei ollut tultu juttelemaan.

Micaela liikehti levottomasti. Neuvotteluhuoneessa vallitsi vaivaantunut tunnelma, vaikka Falkegren yritti parhaansa mukaan sulautua joukkoon. Projekti oli kuitenkin alusta saakka tuhoon tuomittu. Pomo oli eri ihmislajia kuin he muut. Hän hymyili koko ajan, ja hänellä oli yllään kiiltävä puku ja sen kanssa mustat tupsulliset loaferit.

»Miltä todisteet vaikuttavat noin muuten, Carl? Puhuin äsken pikaisesti...» Falkegren sanoi ja katsoi Micaelaa.

Ilmeisesti mies ei muistanut hänen nimeään, tai sitten ajatuksen keskeytti jokin muu, jolloin Fransson käytti tilanteen hyväkseen ja esitteli todisteet kuulostaen vakuuttavalta niin kuin aina. Tuntui kuin tuomio olisi ollut oikeuden päätöstä vaille taputeltu, mikä ehkä oli myös syynä siihen, ettei poliisimestari näyttänyt kuuntelevan kovin keskittyneesti. Selostuksen jälkeen mies mutisi vain:

»Aivan, aivan, eivätkä P7:ssä esitellyt havainnot ainakaan heikennä näyttöä.»

»Totta», sanoi Fransson, ja silloin Micaela nosti katseensa muistiinpanolehtiöstään.

P7, hän ajatteli, kirottu P7. Hän oli saanut raportin käsiinsä kymmenen päivää sitten tietämättä ensin, mikä se oli. Mutta kyse oli siis suppeasta, laajempaa edeltävästä mielentilatutkimuksesta, ja hän oli aloittanut lukemisen tietyin odotuksin ja joutunut pettymään miltei saman tien. Antisosiaalinen persoonallisuushäiriö, päätesanoissa todettiin. Arveltu antisosiaalinen persoonallisuushäiriö. Toisin sanoen Costa tuomittiin psykopaatiksi. Hän ei uskonut selitykseen.

»Juuri niin», poliisimestari sanoi uutta intoa äänessään. »Se tarjoaa avaimet hänen persoonallisuutensa ymmärtämiseen.»

»Ehkä», Fransson vastasi kiemurrellen.

»Vielä pitäisi kuitenkin saada hänet tunnustamaan.»

»Pitää paikkansa.»

»Ja te olette kuulemma olleet jo lähellä?»

»Ehdottomasti.»

»Ja minullakin oli siinä draamassa oma tärkeä roolini, vai mitä?» Falkegren jatkoi, ja hetken näytti kuin muut eivät olisi ymmärtäneet, vaikka kaikki oikeasti tajusivat varsin hyvin, minkä vuoksi kukaan ei yllättynyt hänen sanoessaan:

»Minähän pyysin teitä kokeilemaan uutta kuulustelutekniikkaa.»

»Aivan, tosiaan, se oli viisas neuvo», Fransson mutisi pitäen huolen, että hän kuulosti kiitolliselta muttei liian vaikuttuneelta.

P7:n jälkeen Falkegren oli ehdottanut, että he lopettaisivat Giuseppe Costan painostamisen ja antaisivat tämän sen sijaan esiintyä psykologian asiantuntijana, mikä kieltämättä kuulosti oudolta. Falkegren pysyi kuitenkin kovana: »Hänellä on rajaton itsetunto, ja hän kuvittelee tietävänsä kaiken jalkapallosta.» Lopulta taktiikkaa päädyttiin kokeilemaan. Fransson valitsi päivän, jolloin Giuseppe oli leveillyt vielä tavallistakin enemmän.

»Sinä pystyt varmaan laajan kokemuksesi perusteella kertomaan meille, miten sellainen ihminen ajattelee, joka tekee jotain niin järjetöntä kuin hakkaa tuomarin hengiltä», hän sanoi. Ja kysymys oli toden totta saanut Costan röyhistämään rintaansa ja selostamaan niin laveasti ja eläytyen, että tuntui kuin hän olisi epäsuorasti tunnustanut syyllisyytensä, ja se oli arvatenkin tutkinnan kannalta mielenkiintoinen hetki. Micaela ei ollut kuitenkaan ymmärtänyt ennen kuin nyt, kuinka suuri ylpeydenaihe tämä oli Martin Falkegrenille.

»Taktiikkahan on tunnettu, kuten ehkä tiedätte. Siitä on olemassa kuuluisa esimerkki», hän sanoi.

»Ai on vai», sanoi Fransson.

»Eräs nuori toimittaja haastatteli Ted Bundyä floridalaisessa vankilassa.»

»Anteeksi?»

»Ted Bundy», Falkegren toisti. »Ei enempää eikä vähempää. Metodi oli Bundyän kohdalla erittäin menestyksenkäs. Bundyhan oli opiskellut psykologiaa, ja kun hänelle tarjottiin tilaisuutta briljeerata asiantuntijana, hän avautui ensimmäistä kertaa.»

Micaela ei ollut enää ainoa, joka näytti skeptiseltä.

Ted Bundy.

Yhtä hyvin esimerkiksi olisi voinut vetää Hannibal Lecterin.

»Älkää käsittäkö minua väärin», Falkegren jatkoi. »En vertaa tapauksia toisiinsa. Haluan vain kertoa, että alalla on tehty uutta tutkimusta ja uusia kuulustelutekniikoita on kehitetty, ja että meillä poliisissa...»

Hän pysähtyi empimään.

»Niin?»

»...on isoja tiedollisia aukkoja. Sanoisin jopa, että me olemme olleet naiiveja.»

»Todellako?» Fransson sanoi.

»Voi kyllä. Psykopaatti-käsitettähän pidettiin pitkään vanhentuneena ja leimaavana. Mutta tuulet ovat kääntyneet, luojan kiitos, ja olin juuri äskettäin kuuntelemassa erästä luento – kerrassaan erinomaista luento, täytyy sanoa.»

»Kas vain», sanoi Fransson.

»Aivan. Se oli uskomattoman jännittävää. Me istuimme liimautuneina penkkeihimme, herrajumala sentään, olisittepa olleet paikalla. Luennoitsija oli Hans Rekke.»

»Kuka?»

Poliisit katsoivat toisiaan. Selvästi kukaan ei ollut kuullut miehestä, eikä heitä myöskään näyttänyt kiinnostavan.

»Hän toimii psykologian professorina Stanfordin yliopistossa, mikä on erittäin arvostettu vakanssi.»

»Vaikuttavaa», kommentoi Fransson ironisesti.

»Totisesti», Falkegren vastasi kuurona ironialle. »Häntä siteerataan alan kaikissa tärkeimmissä julkaisuissa.»

»Kuulostaa hienolta», heitti Ström hänkin ironiaa säästelemättä.

»Mutta hän ei leiju pää pilvissä, älkää kuvitelkokaan. Hän on kuulustelutekniikoiden asiantuntija, ja hän on monesti auttanut San Franciscon poliisia. Hän on käsittämättömän fiksu ja osaava.»

Tämäkään ei vielä riittänyt vakuuttamaan kuulijoita vaan pikemmin vain vahvisti huoneessa vallitsevaa me ja muut-ilmapiiriä. Vastakkainasettelu Falkegrenin – uralleen antautuneen pomon, joka oli käynyt luennolla ja valaistunut – ja hänen alaistensa – Franssonin ja kumppaneiden, ahkerasti raatavien ja järkevien poliisien, jotka pitivät jalat maassa eivätkä lähteneet jokaisen uuden hullutuksen perään – ainoastaan voimistui.

»Professori Rekke ja minä ymmärsimme toisiamme, meillä synkkasi välittömästi», Falkegren jatkoi ja onnistui siten korostamaan myös omaa erinomaisuuttaan, koska hänellä synkkasi niin älykkään ihmisen kanssa.

»Kerroin hänelle Costasta», Falkegren sanoi.

»Vai että sillä lailla.»

Fransson kohotti kulmiaan.

»Kerroin Costan grandioottisuudesta ja narsismista sekä

siitä hieman kiperästä tilanteesta, jossa me toistaiseksi olemme ilman teknistä näyttöä», Falkegren jatkoi.

»Okei», Fransson sanoi.

»Ja silloin hän mainitsi Bundyn kohdalla käytetyn taktiikan ja kehotti meitä kokeilemaan sitä.»

»Hyvä, nyt tiedämme siis taustan», Fransson sanoi haluten selvästi lopettaa keskustelun.

»Mutta jälkeinpäin, kun siitä tuli sellainen menestys – kun Costa todellakin tuntui avautuvan – ajattelin että herranen aika sentään, jos Rekke pystyi lonkalta auttamaan meitä noin paljon, niin mihin hän pystyisi, mikäli hän saisi perehtyä tapaukseemme.»

»Hmm, paneehan se miettimään», Fransson sanoi vaivaantuneena.

»Aivan», Falkegren jatkoi. »Sen takia kuulostelin vähän... teidän tiedätte, että minulla on kontakteja, ja joka puolelta kantautui pelkkiä kehuja. Pelkkiä kehuja, hyvät herrat. Joten otin vapauden lähettää materiaalimme professori Rekkelle tutustuttavaksi.»

»Teit mitä?» Fransson puuskahti.

»Lähetin materiaalin Rekkelle», Falkegren toisti, ja muut tuijottivat häntä aivan kuin eivät olisi ymmärtäneet, mitä hän oikein sanoi.

Sitten Fransson nousi seisomaan.

»Sehän rikkoo esitutkintaa koskevia salassapitosääntöjä», hän kivahti.

»Rauhoitu, rauhoitu», Falkegren sanoi. »Eikä riko. Rekkestä tulee osa meidän tiimiämme ja psykologina häntä sitoo vaitiolovelvollisuus joka tapauksessa, ja rehellisyyden nimissä minä uskon, että me tarvitsemme häntä.»

»Paskat», puuskahti Fransson.

»Te olette tehneet hyvää työtä, kuten sanoin, ei epäilystäkään. Mutta näyttöä ei ole vielä tarpeeksi. Te tarvitsette tunnustuksen, ja uskon vakaasti, että Rekke voi auttaa teitä siinä. Hän vainuaa lausunnoissa piilevät aukot ja ristiriidat paremmin kuin kukaan.»

»Eli mitä meidän pitää sinun mielestäsi tehdä?» Fransson kysyi. »Antaa ohjat sille professorille?»

»Ei, herran tähden. Sanon vain, että menkää tapaamaan häntä ja kuunnelkaa häntä. Jospa hän vaikka voi auttaa teitä katsomaan asioita eri suunnasta, löytämään uusia näkökulmia. Hän ottaa teidät vastaan lauantaina kahdelta iltapäivällä kotonaan Djursholmissa. Hän on luvannut käydä materiaalin läpi ennen sitä.»

»Minä en aio tuhlata vapaapäivääni mihinkään turhuuksiin», sanoi Axel Ström, joka oli ryhmän vanhin ja jo miltei eläkeiässä.

»Okei, okei, fair enough. Mutta jotkut teistä voivat varmaan mennä. Sinä esimerkiksi», Falkegren jatkoi osoittaen Micaelaa. »Rekke itse asiassa soitti ja pyysi nimenomaan sinua.»

»Pyysikö hän minua?»

Micaela katseli vaivaantuneesti ympärilleen vakuuttuneena siitä, että pomo vitsaili.

»Kyllä, hän oli nähnyt sinun kuulustelevan Costaa ja sanoi kiinnostuneensa.»

»En voi uskoa —» Micaela aloitti.

»Ensinnäkään Vargas ei voi mennä yksin», Fransson keskeytti ja kääntyi Falkegrenin puoleen. »Hänellä ei ole likimainkaan tarpeeksi kokemusta, ja toiseksi, kaikella kunnioituksella, Martin, olisit voinut informoida meitä tästä etukäteen. Sinä toimit meidän selkämme takana.»

»Myönnän tämän ja pahoittelen syvästi.»

»No, tehty mikä tehty. Minä lähdän myös.»

»Hyvä.»

»Mutta en aio noudattaa yhtäkään professorin neuvoa, elleivät ne miellytä. Minä olen tutkinnanjohtaja, ei kukaan muu.»

»Se on itsestään selvää. Muista silti avoin mieli.»

»Minulla on aina avoin mieli. Se kuuluu ammatinkuvaan», Fransson sanoi, ja Micaela olisi halunnut tuhahtaa tai heittää jonkin pistävän kommentin.

Mutta tapansa mukaan hän pysyi vaiti ja nyökkäsi vain vakavana.

»Minäkin tulen», Lasse Sandberg sanoi.

»Ja minä», sanoi Jonas Beijer, ja niin päätettiin.

Seuraavana lauantaina he tapasivat poliisitalon ulkopuolella ja ajoivat Djursholmissa sijaitsevalle luksushuvilalle: Micaela, Fransson, Sandberg ja Beijer.

KOLME

MICAELA TIETENKIN muisti, milloin hän sai tietää asiasta. Se oli heti samana päivänä kun poliisi oli ottanut miehen kiinni. Kello oli puoli yhdeksän illalla, ja hän oli menossa käymään äitinsä luona Trondheimsgatanilla. Elettiin kesäkuun alkua mutta sää oli kylmä kuin lokakuussa, ja pihalla parveili väkeä. Hänen lähestyessään ihmiset kääntyivät tuohtuneina katsomaan häntä, ja kun oli kulunut muutama minuutti, hän oli kutakuinkin selvillä siitä mitä oli tapahtunut.

Giuseppe Costa, eli tuttujen kesken Beppe, oli pahoinpidellyt jalkapallotuomarin hengiltä. Brommapojkarnan akademian edustusjoukkueella oli ollut ottelu – joukkueessa pelasi myös Beppen poika Mario – ja toisen erän lopussa Beppe oli juossut kentälle umpitunnelissa ja alkanut huutaa ja riehua. Tarvittiin viisi kuusi miestä kaatamaan hänet nurmen pintaan, ja jälkeenpäin, kun kaikki luulivat tilanteen rauhoittuneen, hän oli ilmeisesti lähtenyt seuraamaan tuomaria hullunkiilto silmissään.

»Kuulostaa ihan sairaalta», Micaela sanoi ja meni ylös äitinsä luokse, joka seisoi luhtikäytävällä ja katseli alas pihalle.

Äiti oli päästänyt pitkät, harmaat hiuksensa vapaaksi ja pukeutunut uuteen kukalliseen hippimekkoon, ja hänellä oli jalassaan tohvelit ilman sukkia. Ulkona kävi kova viima, ja äiti näytti huolestuneelta, ikään kuin hän olisi pelännyt että Lucakselle tai Simónille oli sattunut jotain.

»De qué están hablando?» hän sanoi.

»Beppe on kuulemma hakannut hengiltä jonkun jalkapallotuomarin», Micaela vastasi, ja äidin reaktio oli lähinnä helpottunut, kun hän kuuli ettei tällä kertaa ollut kyse mistään Simónin idioottimaisesta tai hengenvaarallisesta tempauksesta. Mutta myöhemmin, kun he söivät päivällistä, jokin sai äidin ottamaan asian uudelleen puheeksi.

»Kyllähän sen osasi arvata», hän sanoi.

Micaela ei siinä vaiheessa jäänyt erityisesti pohtimaan äidin kommenttia. Tuollaisia ihmiset heittävät, hän ajatteli. Mutta jälkeempään häntä alkoi ärsyttää. Yhtäkkiä tuntui kuin Bep-
pen elämä olisi syntymästä saakka tähdännyt juuri tuomarin tappamiseen. Husbyssä kiersi huhuja ja vanhoja tarinoita, jotka tuntuivat kaikki viittaavan johonkin vastaavaan, mistä syystä Micaela päätti asettua poikkitelein ja kertoa jotain aivan muuta. Erityisesti yksi tapaus oli jäänyt tärkeänä hänen mieleensä.

Hän oli ollut silloin yhdentoista tai kahdentoista vanha, ja niihin aikoihin Beppestä puhuttiin usein. Milloin mies oli tapellut kapakassa, milloin riehunut ja metelöinyt kotonaan.

Niinä vuosina Simón, hänen nuorempi isoveljensä, harrasti hiphopia. Toisinaan tuntui kuin hiphop olisi ollut Simónin harrastuksista ainoa, joka ei ollut hengenvaarallinen, ja monien muiden tavoin hänkin pelkäsi Beppeä. Beppeellä oli tapana käydä potkimassa poikia, jotka soittivat Eminemiä ghetto-
blastereillaan Husbyn torilla. Jotenkin Beppe oli ilmeisesti kuitenkin tajunnut Simónin tarvitsevan tukea, sillä hän lähestyi tätä, ja yhtenä päivänä he menivät yhdessä harjoittelemaan. Myöhemmin samana iltana Beppe ilmestyi grillin nurkalle jälleen kerran täynnä itseään ja sanoi, että hän esittäisi yhden kappaleen.

»Ei nyt. Me ei jakseta», ihmiset huusivat.

»Turpa kiinni. Tällä kertaa tarjolla on jotain aivan erityistä», hän sanoi ja vinkkasi Simónin luokseen.

Simón yritti aluksi estellä ja näytti yhtä hätääntyneeltä ja eksyneeltä kuin aina yleisön edessä. Mutta sitten hän otti pari tanssiaskelta, joita Micaela ei ollut nähnyt koskaan aiemmin. Sitten hän ja Beppe räppäsivät yhdessä Simónin kirjoittaman kappaleen *Tuhlaajapojan paluu fyffet kassis ja aina passis*, eikä Micaela muistanut että kadulla olisi koskaan hurrattu kenellekään niin villisti.

Tapaus ei sinänsä ollut mitenkään ihmeellinen, ja hän veikkasi, että moni murhaaja oli tehnyt hienompiakin asioita. Silti se palasi hänen mieleensä aina uudelleen kuin arvoitus, johon hän ei keksinyt ratkaisua, ja hän kertoi sen pariin otteeseen murhan jälkeen ja sai lopulta kuulla, että Beppe oli pyytänyt saada puhua hänen kanssaan. Pyynnön välitti ylikonstaapeli Jonas Beijer.

»Oletko sinä mielestäsi jäävi kuulustelemaan Costaa?» Jonas kysyi.

»En tiedä», hän vastasi.

Jonas kuitenkin sivuutti hänen epäilyksensä ja sanoi vain, että »yritä luoda kontakti ja saada hänet puhumaan». Koko homma oli luonnollisesti pelkkää hakuammuntaa. Micaela oli ymmärtänyt, ettei mikään tähänastisista yrityksistä ollut tuottanut tulosta. Giuseppe oli malttanut pysyä aiheessa vain vaivoin eikä ollut myöntänyt edes sitä, minkä kaikki saattoivat nähdä ottelusta kuvatulta videolta.

Tapansa mukaan Micaela valmistautui huolellisesti, ja kesäkuun kymmenennen päivän aamuna hän meni kuulusteluhuoneeseen. Mies istui siellä yksin ja poltti tupakkaa.

Hänen epäsiisti, valtava olemuksensa näytti kutistuneen, ja hän hymyili epävarmasti.

»Sinä olet kuulemma kertonut minusta hyviä asioita», hän sanoi.

»Kerron paljon huonojakin juttuja.»

»Pidin isästäsi», hän sanoi. »Me kirjoittelimme lappuja toisillemme.»

»Kaikki kirjoittelivat hänelle lappuja.»

»Mutta siinä oli kyllä hieno mies», Giuseppe sanoi ja näytti niin sääliittävän surkealta, ettei Micaelan ollut vaikea tuntea empatiaa häntä kohtaan.

Giuseppe vaikutti täysin maailman murjomalta, ja kenties juuri sen takia – peittääkseen myötätuntonsa – Micaela oli tosi tiukkana ja esitti pahoja kysymyksiä, ja jälkeinpäin hän kuuli saaneensa selville paljon uutta. Jonas Beijer kehui häntä, ja hän yllätti itsensä sanomalla: »Costa salaa jotain», mikä teki vaikutuksen.

Hän tunsi läpäisseensä eräänlaisen testin, ja seuraavana päivänä hänelle tarjottiin paikkaa tutkintaryhmässä.

»Me tarvitsemme jonkun, joka tuntee piirit», Jonas sanoi, ja vaikka Micaela tajusi heti, etteivät kaikki toivottaneet häntä avosylin tervetulleeksi, tarjous oli hänelle niin iso juttu ettei hän voinut olla suostumatta.

Harppaus oli valtava, yhdessä yössä lähipoliisista murharyhmään tutkimaan kohuttua kuolemantapausta, ja hän alkoi haaveilla siitä että hän ylenisi lopulta jopa komisarioksi, tai päätyisi johonkin vielä korkeampaan virkaan, kuten poliisitarkastajaksi. Ensimmäisinä viikkoina, ennen kuin epäily iski, hän oli aivan sanoinkuvaamattoman ylpeä ja määrätietoinen.

Pahimmat rikokset syntyvät ja ratkeavat mielen sopukoissa.

ELETÄÄN KESÄÄ 2003, USA on vastikään miehittänyt Irakin. Tukholmassa hakataan kuoliaaksi Afganistanista Ruotsiin pelastettu jalkapalloerotuomari, mutta ilmeinen syyllinen ei tunnusta. Apuun kutsutaan psykologian professori Hans Rekke, joka on paitsi nerokas ja sivistynyt myös bipolaarinen ja pahassa lääkekoukussa. Hän kohtaa draamaattisissa olosuhteissa rationaalisen, kunnianhimoisen mutta alemmuuskompleksista kärsivän nuoren naispoliisin, Micaela Vargasin. Tämä epäsuhtainen parivaljakko alkaa yhdessä ratkaista tapausta, johon näyttää liittyvän niin CIA kuin Talibanitkin. Kuka erotuomari todella oli, uhri vai rikollinen?

Mies pimeästä avaa uuden älykkään Rekke ja Vargas -rikossarjan, joka johdattaa mielen pimeimpiin sopukoihin. Pillereitä popsiva, latinankielisiä fraaseja viljelevä ja kaiken huomaava Hans Rekke on meidän päiviemme versio mestarietsivä Sherlock Holmesista.

	
www.wsoy.fi	84.2 ISBN 978-951-0-45531-9